

Diepvriesgroenten, Mansholt, ZAP door het landschap... CAG-nieuwsbrief mei-juni 2012

Elektronische nieuwsbrief van het Centrum voor Agrarische Geschiedenis
[nieuwsbrief@CAGNET.BE] namens Toon Toelen [toon.toelen@CAGNET.BE]

Verzonden: donderdag 3 mei 2012 10:20

Aan: nieuwsbrief@CAGNET.BE

Dit is de tweemaandelijksse nieuwsbrief van het Centrum Agrarische Geschiedenis vzw. Indien je deze mail niet meer wenst te ontvangen, klik dan op deze [link](#). Krijg je niets te zien? Surf dan naar [de webversie van deze nieuwsbrief](#).

Nieuwsbrief Geschiedenis van Landbouw en Voeding

**Mei-juni
2012**

Beste lezer,

In dit nummer:

Diepvriesgroenten uit Midden-West-Vlaanderen, een succesverhaal

Nieuw verhaal op
Het Virtuele Land

Mansholts landbouwpolitiek

Herinnering ICAG-seminarie

ZAP door het landschap!

Deelname aan het
kalkmuntfestival in
Roosdaal

Erfgoedgids West-Vlaanderen

Studienamiddag en
boekvoorstelling
sociaaleconomische
streekstudie

Wat Eten We Morgen?

Stand van zaken

Gesmaakt door de Brusseleir

Project binnen
Brusselicious

Bibliografie agrarische en

Na een lente in de koelkast komt een verhaal over diepvriesgroenten precies op tijd. Verder herinneren we je graag aan een aantal activiteiten die in de steigers staan: een ICAG-seminarie over Sicco Mansholts landbouwpolitiek, ZAP door het landschap!, een studiedag over de ontwikkeling van Midden- en Zuid-West-Vlaanderen van landbouwstreek tot industrieregio, een boek over voedingswaar Gesmaakt door de Brusseleir en een kort onderzoek naar de geschiedenis van de CV Varkenszorg. Tot slot blikken we terug op enkele realisaties van de voorbije maanden: de vernieuwde bibliografie, stages en lespakketten bij Wat Eten We Morgen? en nieuws uit de wereld van muisje Pierlepein. We sluiten af met historische foto's die kantelmomenten uit de Roeselaarse veiling illustreren.

Veel leesplezier!

Diepvriesgroenten uit Midden-West-Vlaanderen, een succesverhaal

De diepvriesgroente-industrie is een jonge bedrijfstak die in België vanaf de jaren 1970 een spectaculaire ontwikkeling kende.

De sector is bijna volledig in handen van enkele families uit de plattelandsregio rond Roeselare. Een nauwe wisselwerking tussen landbouw, groothandel in groenten en industrie is het concept voor een ongeziene economische

dominantie. Meer dan 90 procent van de Belgische diepvriesgroenten wordt geëxporteerd.

Dit themaverhaal is geschreven door Brecht Demasure (CAG) en vormt een sluitstuk op *Groenten bewaren door de eeuwen heen*.

Lees het hele [diepvriesgroentenverhaal op Het Virtuele Land](#).

[\(Naar boven\)](#)

Mansholts landbouwpolitiek

rurale geschiedenis

Jaarlijkse update

Varkenzorg

Nieuw project

In de kijker

Pierlepein

Agro-erfgoedtelex

Nieuwsflitsen uit het
agrarisch erfgoedveld

Beeldspraak

REO veiling

Op vrijdag 11 mei komt dr. Johan Van Merriënboer (Centrum voor Parlementaire Geschiedenis, Radboud Universiteit Nijmegen) naar het Interfacultair Centrum Agrarische Geschiedenis om te spreken over eurocommissaris Mansholt en zijn landbouwpolitiek.

Dit is het laatste ICAG-seminarie van dit academiejaar. Het is gratis en gaat door van 12u tot 13u30 in de Salons van het Atrechtcollege. Er worden maximaal 30 personen ingeschreven. Reserveren doe je met een [email naar Kristel Janssens](#). Vermeld of je parkeerplaats nodig hebt. Op cagnet.be vind je een [wegbeschrijving](#).

[Afbeelding: Audiovisual Service Europa]

[\(Naar boven\)](#)

ZAP door het landschap!

Naar aanleiding van het project [Groetjes uit het Pajottenland en Zennevallei](#) start in 2012 het ontsluitingsproject *Zap door het landschap!* om het verzamelde beeldmateriaal in de schijnwerpers te plaatsen. Deze rondreizende tentoonstelling is een initiatief van de Erfgoedcel Pajottenland en Zennevallei in samenwerking met het Centrum

Agrarische Geschiedenis.

Aan de hand van oude beelden vertellen bewoners van de regio Pajottenland en Zennevallei in deze tentoonstelling hun eigen verhaal. Zowel persoonlijke levensverhalen als kleine anekdotes, legendes en histories komen aan bod. De confrontatie van oude landschapsbeelden met de huidige situatie zorgt voor een verrassend effect. Is er veel veranderd of is de omgeving doorheen de jaren onaangeroerd gebleven? Werd de omgeving er mooier op of net niet?

Deze expo wordt voorgesteld op 18, 19 en 20 mei 2012 tijdens het kalmkunstfestival *In de Luwte* in het Koetshuis te Roosdaal. Daarna reist de expo rond in het Pajottenland en de Zennevallei.

[Afbeelding: Panorama 1900-'05, Heemkundige Kring Gooik]

[\(Naar boven\)](#)

Erfgoedgids Midden- en Zuid-West-Vlaanderen

Op dinsdag 26 juni wordt er in ontmoetingscentrum De Brug in

Zwevegem een studienamiddag
gehouden over de socio-economische evolutie van Midden- en Zuid-West-
Vlaanderen. De ontwikkeling van landbouwstreek tot industrieregio staat
daarin centraal. Aansluitend wordt de provinciale erfgoedgids, geschreven
door CAG-medewerker Brecht Demasure, officieel voorgesteld. De
publicatie zal vanaf eind juni te koop zijn in het Provinciaal
Informatiecentrum Tolhuis en in de betere boekhandel. Meer info of
inschrijven voor de studienamiddag kan per [email naar Dominique
Velghe](#).

[Afbeelding: Proefveld te Beitem, Provinciale Archieven West-Vlaanderen]

[\(Naar boven\)](#)

Wat Eten We Morgen?

Benieuwd naar de rol die Europa
speelt op ons bord? Dagelijks
worden we geconfronteerd met
regels en normen die worden
bepaald op het hoogste niveau. De
Europese besluitvorming dringt
vaak zonder dat we het beseffen
door tot op onze velden en tot in
onze keukens. Vijftig jaar geleden
vormde het landbouwbeleid de
motor van de prille Europese
samenwerking. Wil het GLB ook vandaag een rol van betekenis blijven
spelen dan dringen veranderingen zich op. Met het oog op een duurzame
toekomst zijn alle ogen gericht op het realiseren van een economisch
leefbare, een ecologisch verantwoorde en een sociaal gedragen landbouw.
Deze lesbundels voor het secundair onderwijs kan je gratis downloaden
op de [website WatEtenWeMorgen.be](http://www.WatEtenWeMorgen.be), onder het thema *Europa*.

In februari en maart liepen Anke Verstraeten en Daphne Kuypers, twee
studenten uit de richting Voedings- en Dieetkunde van de Katholieke
Hogeschool Leuven, stage bij ons. Zij ontwikkelden negen lesbundels
rond de productgroep brood, graan, aardappelen en rijst. Zij belichten
hierbij de voedingswaarde, productieprocessen en samenstelling van deze
voedingsmiddelen die als aanbrengers van complexe koolhydraten een
belangrijke functie vervullen binnen onze voeding. Dit lesmateriaal kadert
binnen hun afstudeerwerk rond voedingsvoorlichting voor adolescenten.
Na afloop van het eindwerk zullen de lesbundels worden aangeboden via
de website.

Meer informatie op de [website WatEtenWeMorgen.be](http://www.WatEtenWeMorgen.be) of [via email naar
Femke Paulussen](#) of per telefoon op 016-32.35.27.

[\(Naar boven\)](#)

Gesmaakt door de Brusselseir

Visit Brussels roept 2012 uit tot het Jaar van de
Gastronomie in Brussel, en dat onder de

naam *Brusselicious*. Binnen dit kader organiseren de erfgoedcel Brussel, de erfgoedcel Pajottenland en Zennevallei en het Centrum Agrarische Geschiedenis het erfgoedproject [Gesmaakt door de Brusselseir](#).

De focus ligt op zes typisch Brusselse producten, namelijk *witloof, spruiten, kaas, geuze, pensen* en *kieken*. Collega Sarah Luyten gaat op zoek naar bronnenmateriaal dat een beeld schetst van het traject dat deze producten afleggen van bij de producent tot op het bord. Er is er zowel aandacht voor het historische verhaal als voor de huidige situatie.

Het verzamelde materiaal wordt verwerkt in een publicatie. Bijhorend wordt er een mobiel tentoonstellingsconcept uitgewerkt. De publicatie en tentoonstelling worden voorgesteld van 15 november tot 25 november 2012, tijdens de *Week van de Smaak*.

[Afbeelding: Brusselse charcuteriezaak, Stadsarchief Leuven]

[\(Naar boven\)](#)

Bibliografie agrarische en rurale geschiedenis

De oriënterende bibliografie agrarische en rurale geschiedenis (19de en 20ste eeuw België) op Het Virtuele Land is naar jaarlijkse gewoonte bijgewerkt.

Ben je op zoek naar het ultieme naslagwerk over de Boerenkrijg, graanconsumptie na 1850, de positie van de boerin in de landbouweconomie of de evolutie van het veilingwezen? Dan vind je hier een eerste aanzet tot je onderzoek.

Deze bibliografie wordt samengesteld door Yves Segers, Leen Van Molle en Bert Woestenborghs. Voor het gemak van de lezer zijn de titels die voor de eerste maal in de lijst voorkomen, apart gemarkeerd.

Bekijk de [nieuwe versie van de bibliografie](#).

[Afbeelding: cover Van Hecke E. e.a., *Atlas van België. Deel 2: Landschappen, platteland en landbouw*. Gent, 2010.]

[\(Naar boven\)](#)

Varkenszorg

Bij C.V. Varkenszorg bent u aan het juiste adres voor het thuis bezorgen van dagvers sperma. Zo staat te lezen op de website van deze coöperatieve vereniging uit Kaulille die

kunstmatige inseminatie regelt voor kweekvarkens ten oosten van de Schelde. Ze bestaat 25 jaar, en viert die verjaardag op 21 september. Ter ere van dit jubileum schrijft CAG mee aan een feestbrochure waarin onder meer de geschiedenis van de organisatie beschreven wordt.

Wie archief- of beeldmateriaal bezit over gelijkaardige aspecten van veeteelt, wordt van harte uitgenodigd te [mailen naar Jens van de Maele](#).

[Afbeelding:Piétrainbeer Jos op wandel, na 1950, KADOC-KU Leuven.]

[\(Naar boven\)](#)

In de kijker

Het Pierlepeinnetwerk bestaat uit 19 actieve Oost-Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven die samen rond educatie werken. De mascotte muisje Pierlepein dompelt jong & oud onder in de wondere land- en tuinbouwwereld. Uiteraard is elke boerderij uniek door het aanbod, de uitstraling... en de ligging. Reden temeer om de koe bij de horens te vatten en over de historische achtergrond van deze plattelandsjuweeltjes meer te weten.

Het Centrum voor Agrarische Geschiedenis bundelde hun verleden in de publicatie [Neuzen in het rijke verleden van de Pierlepeinboerderij](#). De teksten worden gekruid met oud kaartmateriaal en foto's die de Pierlepeinboer(inn)en uit de oude doos bij elkaar sprokkelden.

[\(Naar boven\)](#)

Agro-erfgoed telex

Nieuwsflitsen uit het agrarisch erfgoedveld:

- DigiGIDS wil verenigingen sensibiliseren om bewust om te gaan met hun digitale documenten. **Begin mei** gaat een [vormingstraject van start](#).
- Regionaal Landschap Zuid-Hageland organiseert op **8 mei** een infoavond over [erfgoed en landschap](#)
 - De provincie Vlaams-Brabant organiseert op **11 mei**, in samenwerking met het Vlaams Ruraal Netwerk, een studievoormiddag rond [plattelandsontwikkeling in de regio](#).
- Heemkunde Vlaanderen geeft in **mei en juni** vorming over [hoe vrijwilligers te motiveren](#) en rond het [maken en gebruiken van filmpjes voor erfgoedverenigingen](#).
- De expo *ZAP door het landschap* met anekdotes van inwoners uit

Pajottenland en Zennevallei staat op het [kalmkunsthfestival In De Luwte](#) in Roosdaal op **18-20 mei**.

- **Tot 27 mei** staat de [expo Migrants flamands en Wallonie](#) op de mijnsite Le Grand Hornu.
- Op **30 mei** in Genk legt Monumentenwachter Andries Deknopper namens Heemkunde Vlaanderen uit hoe je [je collectie kan beschermen tegen insecten](#).
- [Kunsten en Erfgoed](#) plant op **2 juni** een informatiedag over borgen van ICE.
- In Tour & Taxis loopt **tot 3 juni** de expo [Aan Tafel! Van de akker tot het bord](#).
- De Agricultural History Society [komt dit jaar samen](#) in Manhattan, Kansas in de Verenigde Staten op **6-9 juni**.
- Erfgoedcel Waasland doet een [workshop over het maken van een eenvoudige website voor je erfgoedvereniging](#) op **9 juni** in Sint-Niklaas.
- De [initiatiecursus over het 3D-programma Sketch Up](#) door de KVNS vindt plaats op **16 juni** in Wieze.
 - De tentoonstelling Heilige Boontjes staat tot **23 juni** in de [watertoren van Terneuzen](#).
- Op **26 juni** wordt er in ontmoetingscentrum De Brug in Zwevegem een studienamiddag gehouden over de ontwikkeling van Midden- en Zuid-West-Vlaanderen van landbouwstreek tot industrieregio. Aansluitend wordt de provinciale erfgoedgids officieel voorgesteld.
 - Tot **26 augustus** is [Mercator Digitaal](#) te zien in Sint-Niklaas.
- Tot **31 augustus** staat het Museum van de Molen en de Voeding te Evere in het teken van [Sweet Candy](#) met historische lezingen op **29 april en 17 juni**.
- Tussen april 2012 en september 2013 vliegen het Pajottenland en de Zennevallei [Terug in de MobiliTIJD](#), o.a. met de Nostalbus.
 - Kip van Troje stelde voor de Week van de Smaak [een portie smakelijk verteltheater](#) samen: [Watertanden](#), [Eviva Espana](#) en Knibbel knabbel knuis.
- In het oud gemeentehuis van Vollezele is het vernieuwde [Museum van het Belgisch Trekpaard](#) geopend.
- CAG is lid geworden van het [Platform Digitale Duurzaamheid](#), een netwerk om de resultaten van digitaliseringsprojecten in erfgoedland op lange termijn te bestendigen.
 - Het Brussels Museum van de Molen en de Voeding [zoekt](#) een tweetalige freelance gids en atelierbegeleider.

Wil je zelf een activiteit aankondigen die te maken heeft met erfgoed en landbouw, platteland of voeding? Stuur je suggestie door naar toon.toelen@cagnet.be.

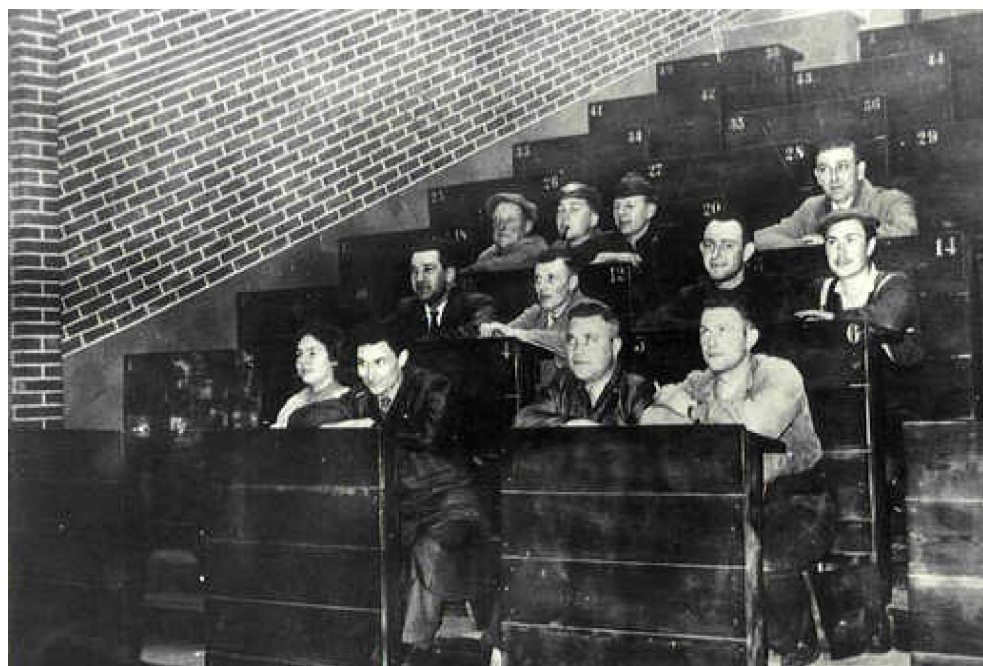
[\(Naar boven\)](#)

Beeldspraak

Tot slot enkele historische foto's van de coöperatieve REO veiling (Roeselare En Omstreken), die je ook kan terugvinden op [Het Virtuele Land](#).

Eerste loods in de Kattenstraat, 1948-'54.

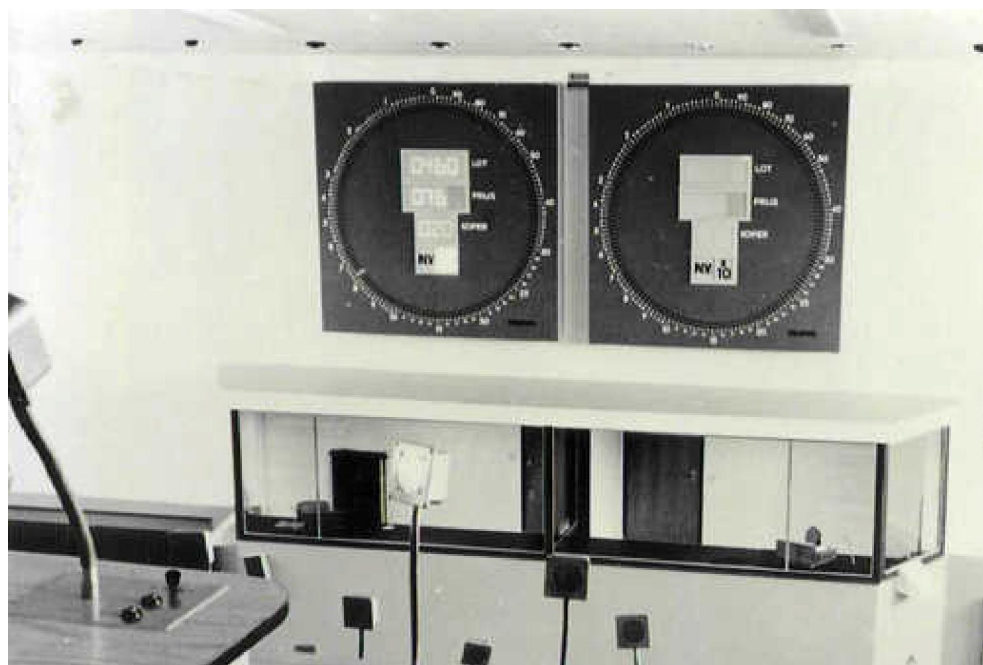
Oorspronkelijke verkoopzaal, 1948-'67.

Opening van een nieuwe kistenloods aan de Diksmuidsesteenweg 329, 1954-'75.

Eerste computer in dienst, vermoedelijk een mainframe IBM/System 360, 1965.

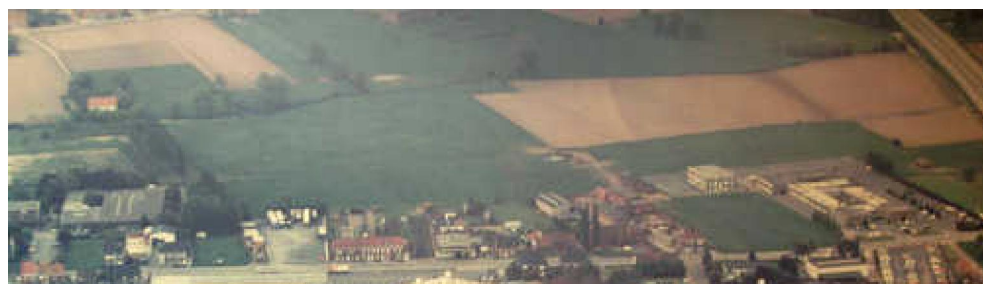
Eerste elektronische veilingklok, in gebruik genomen op 21 mei 1967.

Luchtfoto, 1972.

Luchtfoto, 1981.

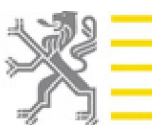
Luchtfoto, vóór de aanleg van het gedeelte aan de Oostnieuwkerksesteenweg in 1991.

[\(Naar boven\)](#)

Het Centrum Agrarische Geschiedenis kan rekenen op de steun van

Met steun van de
Vlaamse overheid

© Centrum Agrarische Geschiedenis vzw
tel.: +32 (0)16 32.35.25 - fax: +32 (0)16 32.35.26
contact@cagnet.be - www.cagnet.be